

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 28. veličiga serpana 1856.

List 35.

Zamurčkova Hosana.

(V bariskim jeziku z Gondokore poslano po misijonarji gosp. Ueberbacher-ji).

Gnaneta kotók farik,
Tineta godá, madzik:
Hosana, Toré David,
Doko-i Kalikanit!

Hosana musi, džoré!
I kadžu eron Mun Toré,
Da gva nutu korema
Ti nuroke Mariá.

Kametanit, lu avir:
„Doko nafuto dudúr.“
„Kajneki do cicidá.“
Popo-ni ko farená.“

Kalifinok hebreji
Avongon: Hosana ki,
Golet i kotok katá,
I kanidzi kendija.

Do kadzolonit, odzi:
Jinge madzik ti Bari:
Iroroman: Hosaná
Tore David rarata.

Rate-rat kalifinok,
I titin do ko kotók:
Hosana, Tore David,
Do ko-i Kalikanit!

Dans, otroci, usta odprite,
In iz serca zaženite:
Davidove, hosana Ti!
Te Zveličar hvalmo mi!

Teb' hosana vecne case,
Božji Sin, bod' na vse glase!
Si' z ljubezni clovk postal,
Mater cisto dvico imel.

Pravil prerok je v resnici:
„Prišel k nam bos na oslici.“
„Ves pohlevin in krotak.“
Slavni ti miri pervak!

So hebrejei vsi veseli
Danes mu hosano peli,
Slava iz njih ust doni,
Roka vejce kvisk moli.

Zmagar naj Ti — naj dopade,
Slusaj pet' Barjane mlade:
Bod' s hosano pozdravljen,
Davidov Sin bod' česen!

Nas otroke blagoslovi,
Naših ust pojó glasovi:
Davidov, hosana Ti,
Te, Zveličar, hvalmo mi!

Knaben! öffnet heut den Mund,
Singt aus tiefem Herzensgrund:
David's Sohn, Hosannah Dir,
Dich, Erlöser, preisen wir.

Dir Hosannah allezeit:
Gottes Sohn von Ewigkeit!
Wolltest Mensch aus Liebe sein,
Von der Jungfrau — immer rein.

Und der Seher sprach vorhin:
„Reitend auf der Eselin“
„Wirst du kommen sanft und mild!“
O welch' schönes Friedensbild.

Der Hebräer-Knabe sang
Hosannah; heut Jubelklang
Floss aus dessen Mund hervor,
Zweiglein hält die Hand empor.

Sieger! Lass gefallen Dir:
Bary-Knaben jubeln hier:
Gruss sei Dir, Hosannah heut,
David's Sohn — gebenedeit.

Segne uns, die Kinder heut,
Unser Mund ist Dir geweiht:
David's Sohn Hosannah Dir,
Dich Erlöser preisen wir.

Pogled nazaj na Laško.

(Dalje.)

(Od lavretanske hišice dalje.) Ko je bila ta svetost na Tersat prenesena, so se shodi na Ravnico neizrečeno množili. To je Frangipani-tu priložnost dalo, da je Marij-no hišo po ondajšim zlogu odzunaj ozaljšal in odnotraj njene blažene zidove z dražimi darovi obdal, in je imel velike namene z njo, kakor si je tudi mislil, da iz tako čudniga začetka morajo velike reči izhajati. Ali glej novo čudo! Čez tri leta in sedem mesecev to sveto stanovanje kar neprevidama z Ravnice zgrine; angeli so ga bili po neizvedljivih sklepih Božjih vzdignili in čez jadransko morje prenesli ter postavili v sredo nekiga loga, ne deleč od osrečeniga hribea, kjer se dandanašnji znajde. Ni moč popisati velike žalosti in serene bolečine Dalmatincev in zlasti Tersačanov zavolj te nagle zgube. „Zadosti je reči“ pravi Gianuzzi, „de dolga doba nad pet stoletij še ni zadosti, to žalost utesiti. Ker še dandanašnji je bilo viditi na trune uniga ljudstva priti v Loreto, ki so po kolenih hodili po cerkvi, tla kuševali, so po cele noči preklečali pred zaperto cerkevjo ter s pobožnimi pesmimi veliko Devico-Mater prosili, jokali in sklicovali v svojim domačim (ilirskim) jeziku: „...Verni se, verni se k nam, o Marija, verni

se na Tersat! Marija . . . Marija . . . Marija . . .“ O, kako tehtno spricevanje daje temu precudnemu svetisu enak jok in zdihljeji!“ — V nekoliko tolažilo žalostniga ljudstva in pa de se spomin ohrani, da Frangipani na ravno tistim mestu narediti cerkvico vnake podobe in velikosti, z napisam: *Hic est locus, in quo olim fuit sanctissima Domus Beatae Virginis de Laureto, quae in Recineti partibus colitur*: to je: Tukaj je mesto, na katerim je bila nekđaj sveta hiša blažene Device Lavretanske, ktera se v Recineški okrajini zdaj časti. — Ozmimo se pa na Laško, kamor se je to sveto stanovanje 10. grudna 1294 pod papežem Celestinam V. preselilo. Pastirje je najpred neka ne- navadna svitloba na vse zgođej zjutraj vabila v samotni log neke gospé, imenovane Lavreta, od kodar je tudi ta sveta hišica počasi ime ohranila. Tudi drugi ljudje so skupaj hrumeli, mikani od prijazne, lepe svitlobe, in nekdo je terdil, da je vidil to svetise od deleč, ko je visoko povzdignjeno čez morje se gibalo. Menijo se med seboj, da to mora neka sveta reč biti, zlasti ker ondi nikoli poprej ni bilo kakiga stanovanja. Gredo notri in Boga hvalijo in molijo do beliga dne. Ko čez dan ljudstva zmiraj več, in tudi mestnjani skupaj prihajajo in vse ogledajo, se ne morejo načuditi, zlasti ko vidijo, da to poslopje nič podstave nima, in si ne vedo razlagati. Bog pa je dvema služabnikama, sv.

Nikolaju Tolentinu, in nekimu pušavniku, Pavlu della Selva, razodel, da je to poslopje Nazareška hišica, katero so angeli prenesli, da bi se s tem previsokim darom Cerkev v svoji nar večji potrebi osrečila (Act. Recin.). Zdaj vse okrog ne govori drugiga, kakor od Lavretanskiga loga, od svete nazarenske hiše, in veliko pobožniga ljudstva skupaj vre, Boga prosit, častit in hvalit. — Zavoljo nesramnih roparjev pa, ki so ljudi nadlegovali, je nazareško sveto poslopje čez osem mescov spet svoje mesto zamenjalo z bližnjim krajem, prijaznim hribeam dveh bratov. Ker je bila pa nju lakomnost posedla in bi bila nevoščljiveca skorej bratovsko kri prelivala, je to sveto stanovanje še enkrat mesto spremenilo ter se preselilo na ta kraj, kjer se še zdaj znajde. To se je neki predvečer 8. kimovca 1295 zgodilo, kateri dan je imeniten zavolj rojstva Marije Device. V obeh poprejsnjih krajih se še znamenja od nje vidijo. Hvaležni Rekančani, ko vidijo, da prestari in zraven tega nemočni zidovi te blažene stanice stojé na golih, neravnih tleh brez podstave, obdajo hišico z drugim zidom, da bi jo pred nevihtami in drugimi nesrečami obvarovali. To se je zgodilo krog svetiga leta 1300 pod papežem Bonifacijem VIII. Potem so napravili mostovžev na okrog za romarske množice, ki so neprenehama prihajale, in pa mnoge hiše za duhovne, ki so Božjo službo v sv. hiši opravljali. — Znotraj po hodiših so bile umetniško zmalane podobe verskih skrivnost, pa tudi prenasanje nazarenske hiše. Vstale so potem na Laškim hude prekucije in prepiri, zlasti med Gvelfi in Gibelini, v katerih je tudi rekanaska okrajna mnogo terpela. Ko se je bil pa mir povernil, so Rekančani naj prvo napravili okrog nazarenske hišice novo častitljivo cerkev, ktera je terpela pa le 140 let, to je, do papeža Pavla II., pod katerim je bila na njenim mestu zidana druga veličastnija in večja cerkev okrog nazarenske hiše, ktera je bila pa še le pod papežem Sikstam V. 1587 čisto dokončana. Ob njenim licu so bile na papeževu povelje z zlatimi čerkami v črn kamen vsekane besede: *Deiparae domus in qua Verbum caro factum est*, to je: Hiša Božje porodnice, v kateri je Beseda meso postala. — Odsihmal pripoveduje zgodovinar da se je nestevilno čudežev godilo na prošnjo Marije Device lavretanske in v nar hujsih stiskah so nesrečni pri nji pomoči iskali in našli; pa da so pisaveci vsih narodov jo s svojo učenostjo slavili; našteva nar imenitniši papeže od Nikolaja do Gregorja XVI., ki so jo obiskovali z imenitnim spremljavstvom kardinalov in družih veljakov. (Tudi od Pija IX. se darila ondi znajdejo in sploh znano je, da so bili ondi po Marijni prošnji zdravje v svoji mladosti od Boga sprosili). Imenuje na to veliko svetnikov, ki so to Božjo pot pobožno obiskovali, n. pr. sv. Ignaci Lojolan, sv. Francisk Salezjan, sv. Francisk Borgjanski, sv. Francisk Ksaverjan, sv. Alojzi Goncega, sv. Francisk Pavljanski, sv. Alfons Ligvorjan, in zlasti sv. Karl Boromej, ki je eno celo noč v sv. hiši ostal in neprenehama molil, in veliko družih. Tudi pripoveduje od sv. Franciska Asiskiga, ki je bil čez osemdeset let pred prenesenjem s nazarenske hiše, to je, okrog l. 1215, obrnil svoj obraz proti Loretanskemu hribeu, se vsimu pustinu taceas, ga je v preróškim duhu pozdravil, da ima proti koncu tistiga stoletja zavolj nekiga zmed nar imenitniših svetiš česen biti, ki se koli na svetu znajdejo. Naštevata tudi še veliko nar imenitniših cesarjev, kraljev itd. vsih časov, ki so ta sveti kraj hodili obiskovat. Med njimi se bere tudi Katarina bosnanska, Poljska kraljica soproga Sigismunda II., svitla knezinja Czetyvertinska in vojvoda Radetzki. Poslednjimu se je bil zlasti ondodni nemški duhoven O. Kazapikola priljubil, kateri je ravniga in odkritiga sereca, kakor oče Radetzki. Ko sta se poslavljalata, ga je Radetzki na ramo potipljal in rekel: „Hüt Dich Gott, mein Alter!“ to je: Bog te obvari, moj starček!

Kakor so bili možje s Tersata v Nazaret poslani, da bi se resnice prepričali, tako je bilo vnovič tudi od papeža

Klemenca VII. poslanih 16 rekanaskih mož, kateri so se vsiga popolnoma prepričali, kakor uni, in so svoje pričevanje s prisego poterdili. Tako tedaj, sklene pisavec, skazujejo resnico te prenaše nazarenske hiše; vedno zročilo skoz pet stoletij, spriče ne majhniga števila pisavcov, edina misel vsih narodov, in kar je nar več, dopadljivost z nebes razodevana. K temu pristavimo še nekaj iz dopisa, ki je bil pred nekaj časom vredništvu za natis zročén, namreč tole:

Ali je pa to, kar smo od te hišice rekli, resnična prigodba, ali je le pripovedka?

De je to resnična prigodba, kažejo naslednje spričevanja:

1. Kmaló potem, ko je bila hišica na Lasko prenesena, so tam zbrali 16 zavolj vere, pobožnosti in veljave znanih mož, ktere pošljejo nar pred v Dalmacijo, kjer je pred hišica stala, in v Nazaret. Nar pred premerijo v Dalmaciji prostor, na katerim je hišica stala, z mero, s katero so Lavretansko hišico zmerili, in najdejo, da sta prostora enako velika. Tudi v Nazaretu so prostor in stalise odnesene hiše, ktero je še v tleh ostalo, premerili in našli, da je vse natanko enako. Vse njih spričevanja so bile potem zapisane in vpričo duhovske gosposke s pričami podpisane.

2. Veliko čudežev se je v Loreti godilo, veliko bolnikov je zdravje zadobilo, veliko kristjanov mnogia nebeskih gnad prejelo.

3. Nar bolj terdno in gotovo spričevanje, da je ta prigodba resnična, tako da noben pravi katoličan ne more in ne sme nad njo dvomiti, je pa, ker jo mati katoliška cerkev poterdí. Ona namreč je zapovedala, obletnico ali praznik v spomin prenesenja te častite hiše 10. dan grudna obhajati, in je lastne molitve pri sv. maši in v brevirji za ta god odločila. V brevirji (to je v duhovskih molitvah) se tole bere:

Rojstna hiša Device (Marije), z Božjimi skrivnostmi posvečena, je bila po angelih iz oblasti nevernikov prvič v Dalmacijo, potem na Lavretansko polje, v Picenskim okrožji, prenesena, ko je bil sv. Celestin V. papež (1294). In da je to ravno tista hiša, v kateri je Beseda (Sin Božji) meso postala, in med nami prebivala, je s pismi papežev, s slavnim česenjem vsiga sveta, z vednimi čudeži in mnogimi zadobljenimi gnadami spričano. To je Inocencija XII. (je bil papež l. 1691–1700) naklonilo, da je zapovedal, kristjane se bolj k česenju preljubeznjive Matere obudovati, da naj se prenesenje te sv. hiše, ktero se v celim Picenskim okrožji z obletnico obhaja, tudi z lastno mašo in duhovskimi molitvami časti. (D. sl.)

Nekaj zastran plesú.

Ali se razodeva pravi kristjanski duh pri svatih, ki jim ženitnina brez godcov in plesú ni po volji? Ali bi se ne mogla ženitnina brez godcov in plesú v nedolžnisim veselju obhajati?

Sveti Francisk Salezjan piše, da ples se zavolj okolisin močno močno k hudim naklanja in je poln nevarnost. On dalje govori: „Jez terdim od plesú, kar terdijo zdravniki od gliv ali gob, da naj boljši glive so malo vredne, tako tudi naj boljši ples malo velja. Na plesisa in enake ponočne zbiralisa se kaj rade kraljevavne strasti in pregrehe stekajo: prepír, zavíd, zabavljanje in mesena ljubezen. Kakor se gibajočim plesavcem potnice razprostirajo, se jim tudi v enaki meri sereca odpirajo. Ali se tedaj v taki priliki strupena kaca priplazi, na uho septaje gausobno besedo, ali se prilizuje prikupljivo, ali kje gleda zaljubljivo kaki pisan gad ali modras (bazilisk) in pohotljivo namigoje; kako rade se tu sereca omrezijo in okuzijo!

Kdor si pa ne da nikakor nič dopovedati, mu sveti Francisk svetuje naslednje reci premisljevati, morebiti mu bo vender začel gerdi ples plevéti:

- 1.) Ko plešeš, premišljaj, de mnogo pogubljenih v peklu gori zavolj grehov, katerih jim je ples kriv bil.
- 2.) Pomisli, de mnogo pobožnih duš tisto uro moli in Boga poveljuje, ko ti plešeš; lej, koliko pametniši memo tebe one čas obračajo!
- 3.) Premišljaj, de tisto dobo, ko plešeš, jih mnogo pomerje, drugi pa hude bolečine terpijo. Ali ne misliš, de utegne tudi čas priti, kjer boš tudi ti zdihoval in drugi bodo plesali.
- 4.) Naš Gospod Jezus, presveta Devica, angeli in svetniki te na plesisu vidijo, oj, kako te oni milujejo, videči, de svoje serce v tolike neumnosti pogrezvaš!
- 5.) Oj nikar ne pozabi, de, ko plešeš, čas hiti in smert se bliža! Oj de bi se pač ne kesal plesa, kadar zares strašna in tolikanj resnobna smertna ura pride!

O, kdo bi pač ne želel, de bi današnji plesavci in plesavke besede sv. učenika zavolj plesu dobro pretehtali in svoje življenje premislili, oni bi mnogo hudih ran na svoji duši zapazili, ki so jih prejeli na plesisih; bi jih potem tudi zamogli svojimu spovedniku razodeti in ozdravljeni biti! Zares je obilo število tistih, ki z govorjenjem, djanjem in celim svojim obnašanjem kaj jasno pokažejo, de so za ples vsi vneti in de bi se rajši zanj kakor za sv. vero dali mučiti. Pa sej se tudi mučijo, ko se za to sladkiga spanja cele noči zderžijo in se plesaje bolj poté, kakor v naj tehtniših opravilih svojiga stanu. Kaj mar taki niso mučenci? pa ne v Kristusovim kraljestvu.

V neki okolici (na Tominskim), sim bil enkrat blizo plesisa, se vé, de je med tem časom že buka večkrat ozelele. Reči moram, de se mi je vse smililo, karkoli sim tu vidil. In kdo bi verjel, de celo neobčutljivi pod, verh kteriga so se plesavci vertili, je bil milovanja vreden, ker sprejemal je on stotero in stotero ran od močno podkovane obutve plesajočih! Večkrat so mogli plesavci ravno zato ponehati, de so pospravili podovo ostruzje v kot, kakor mlatici po doveršenim nasadu žito na stran pometajo.

Nepriстойno je dopovedovati, kako se je k temu se vinski duh pospeševal, plesavsko derhal v spono vkleniti in koliko odlankov *) nesramnih vesvevskih pesem je bila slišati, le toliko povem, de ta ples, kjer nie sledú kake lepe čednosti ni bilo, in po kterim je nečista derhal že dolgo željno hrepelena, celo nie ni bil tistimu plesu v zlahti, ki ga sv. Francišk ravnotero reč imenuje, ki vender se nie ni vredna.

Marsikdaj se na deželi primeri, de kaksen premoznísi kerčmar se s tem pobaha, de ples napravi, desiravno ne manjka takih zgledov, ko so godei bedastimu kerčmarju toliko godli, de so mu do čistiga dogodli. (Tudi nam, desiravno še malo skusenim, je že nekaj kercem ali ostarij znanih, kterim so plesavci in pijanci jok in stok priplesali. Vred.) Pa tudi taki kerčmarji, ki se jim je netek v žep vgnjezdil, radi ob sejmskih dnech spremenijo svojo hišo v plesíse, misleči, de bi se tako svoje revšine znebili, tode oni s tem večidel neteku vgodijo, de se on še terdnejši vkorenini.

Na plesarijo se zrela derhal o sejmi, ki je za plesarsko handero prisegla, iz cele okolice kaj hitro zbere, pa ona tudi vsakterikrat nekaj novih učencev zadobi, de bi tako ne! Marsiktero se nepokvarjeno dekle, ki gre na sejmise brez vsakiga napéniga namena, in ko tu sliši v kaki gostivnici šumečo gudbo, radovedno pristopi, plesavsko igro pogledat in se vanjo zamota, kakor se muha na razpeto

pajčevino radovedno vsede in jo pajk, ki v zakotju skrivej preži, neutegama neusmiljeno vanjo zaprede, kjer ona potem svojo smert najde, ki se priložnosti ni hotla ogniti. Nihče se ne čudi, ako deklina v zamazano kuhinjo gre, in tam sajaste piskre pridno prenaša, in se zato po njeni sneznobeli obleki kake maroge prikažejo; taka se godi tudi nedolžnim dekletam med plesavsko derhaljo, ki jih neumna radovednost na-nje vleče, in se v strašne reči zapletejo, na kakoršne niso mislile. Svetiga očaka Jakopa hči Dina, kakor se v 1. Mojz. bukvah 34. pogl. bere, gre brez vsiga pregrešniga namena neverskih iger v Sihem gledat. Ona tje pride v diviski lepoti, ali, strah in groza! — ona se oskrunjena domú verne. O koliko je se dandanašnji kristjanskih Din! Ako se jim tudi prezlahatna cvetlica devistva na plesisu precej ne usuši in ne poropa, vender ona jame kar jako venéti in se osipati. O škoda preškoda za rajsko nedolžnost in dušno lepoto!

Pripoveduje se, de v neki vasi so se v nedeljo po popoldanski službi Božji za ples pripravljali. O tej priliki gre tudi nekaj mladenčev svojiga duhovna povabit, ter zahtujejo, de se bo tu vse pošteno godilo. Modri duhoven jim hladno odgovori, de se jim ze nekoliko časa utegne pridružiti, tode le s pogodbo: Ako se vi mladeneci dans hočete sami sniditi in brez deklet se razveseljevati, drugi pot pa naj si dekleta brez vas zopet same onislijo kako nedolžno veselje. Ta svet pa ni bil ne mladenčem ne dekletam po volji.

Berz ko ne, de bi bil tud ta ples utegnul kaj podoben biti tistimu plesu, ki celo nezna bog Ovidi od njega govori: „Ples je setva hudobij“, ali pa kakor rimski zgodovinar Salusti piše: „Ples je učilnica, kjer se podziga nevarne strasti“. (D. sl.)

V predarek.

(Poslano od nekiga duhovniga pastirja).

Kaj bi bilo dostluženim duhornam v nasi skofiji kaj koristno, in kaj bi terdnimu in zdravimu duhornu, dokler on še zvesto zamore svojo službo opravljati, serce tolašilo kadar on na starost misli?

Naj reče kdo karkoli mu drago, je vender le resnično, de dokler je človek na zemlji s telesam sklenjen, naj bo stanú skorej kakoršniga si hodi, se on neke otozne misli, če je tudi še tako malo na posvetno navezan, kar ne more popolnoma znebiti. Ta neprijetna misel pa marskterimu duhovnu ogrenjuje življenje dokajkrat, mu serce podéra v težavnih okolisinah in celo nekteriga zapeljivo vabi na napéne pota. Nehotéma se duhovnu otozne misli posiljujejo vprasaje: Kaksna bo, kadar ne bos mogel več služiti, kam se boš podal, kje bos preživel svoje poslednje dni, kadar boš svoje za grob na pol dozorceno truplo komaj od postelje do peči dersaje premikal? Dokler eversti duhoven na deželi svojo službo opravlja, če mu je tudi za obilni trud večkrat le pičo placilo vmerjeno ter mu svet ne placuje brezstevilnih stopinj, vender on večidel stanuje v zdravim in terdnim prebivalisu, kjer se hudi zimski mraz lahko s kurjavo odganja. Al kaj bo siromak počel, kadar mu jame proti večeru sive starosti truplo omagovati, ga dušne moči zapusati in on več za delo ni? Zdaj bi on ob hladnih dnevih potreboval zdrave in tople stanice in verh navadne postrežbe se tudi vsasi kake posebne, ki se je dosihmal lahko pogresala?

Al zdaj se revnimu, dostluženimu duhovnu k drugim nadlogam še ta, ki mu med službo ni preveč nagajala, naj prvva pridruži, namreč de mora kot ptujci si za placilo stanovanja iskati. Kam se pa zdaj hoče duhoven obrniti? Ako ima on poln žep, bo morde tudi kje kak kot pri svoji zlahti našel; če je pa zlahti še toliko dobriga storil in si žep ze spraznil, na kteriga zlahta bolj kot na duhovniga pazi, mu bo ona stregla,

*) Odlankov takih umazanih pesem in ostudnih rekov se obilo najde ob cerkvenih shodih posebno po Božjih potih, ki se na sterdeni kruh (medino ali leet) in sladkorske reči pritiskajo, za odpustke prodajajo. Umetna peklenska kaca svoj strup sladkim rečem pridruži, de ga lozej med ljudi spravi. Ktera bukvarska tiskarnica se s takim blatam peča? Sramovati bi se imela. Pis. (Tudi nas je že večkrat serce bolelo, ko smo na enacih rečeh zaljubljene, pohujšljive svinjarije vidili. Moglo bi se gledati, kdo de take reči prodaja in mu na noge stopiti. Vred.)

de mu bo gorje. Marsikteri duhoven pa tudi ni zmogin komu kaj pomagati, ker ga sreča ves čas njegove službe le po strani gleda ter si on komaj za sprotne potreške pridobiva, ali mu pa še za tiste zmanjkuje, torej ga tudi kaj lahko po dokončani službi skerbi, kako naj bi si on s svojimi pičlini prihodki saj nekoliko spodobno stanovanje, deriva, hrano, postrežbo, obleko in za kratek čas tudi še kakšne bukve in časnik omislil in tudi v boleznih zdravnik plačal; zakaj skusnja pogostama uci, de se duhoven le malo kje smé nadjati, de mu bo kdo kaj iz usmiljenja storil; med kmetiskimi ljudmi jih sploh ne manjka, pa sej je tudi drugim, ki obilniši prihodke imajo in vender težko shajajo, ta misel lastna, de je duhoven s posvetnimi dobrotami tako oskerbljen, de mu ne more nikakor zmanjkovati. Zatorej se tudi rado pripeti, de mora duhoven celo za maličkinost dokaj potrošiti. Saj je že stara reč, de tisti, ki kaj prodajajo, duhovnu radi bolj zasolijo, ali tudi rokodelci, pri katerih si on daja obutev, obleko in druge reči napravljati, si velikrat v greh ne štejejo, ako duhovna opeharijo, desiravno odertija nikoli ni pripisana. Samotari, ki v samostanskih družbah živijo, imajo v mnogoterih zadevah mnogo mnogo sprednosti memo nas deželskih duhovnov, ki samo, kar bukve in časnike tiče, zanje obilo dnarjev izmecem, in na poslednje se vedidel bukve okrog poprodajo, de ni ne bukvarnice in ne denarjev. (Skorej bi bolj prav bilo, ako bi vselej bukve za duhovsino v dekanatu ostale, kjer duhoven umerje, če bi se tudi duhovnovi dedi zato odškodovali, in tako bi se lahko koristne dekanaske bukvarnice vtemelile.)

Duhovnu, ki se na deželi postara in ne more več služiti, pač mestno ozidje malokdaj dopade, terdi tlak po ulicah ni za njegove nevkretne noge, on se sploh malo meni za mestno življenje, pa tudi mesto ne hrepeni po njem. Na kmetih v tihotnih krajih, dalje od mestniga šuma, kjer čista zdrava sapa teče, kjer sumlja bister studenic, in kjer se mnogo darov narave iz prve roke dobiva, tam je do služeni mu duhovnu naj bolj všeč kraj, kjer bi on doživel poslednje ure svojiga življenja. (K. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Pretečeno nedeljo so bile sklenjene duhovne vaje pri nunah in v pondeljik popoldne so se začele v Alojzjevišu za častito duhovstvo. Čez sto se jih je soslo. — Ravno so poslednje pole sv. pisma nove zaveze v natisu in upano de bo kmalo dokončano. — Peti letnik srednje-afrikanških misijonskih naznanil je prišel na dan, kateri ima veliko mikavniga, pri vsem tem, de je bil že velik del zapopadka skoz leto po Danici razglašen. Zaznamnjani so v njem tudi vsi dosedanji odkupljenci po predkerstnim in kerstnim imenu, domačii, sedanjim stanovanji, letu odkupljenja in kerstni dobi, spolu in dobrotniku, ki jih je rešil ali pomagal rešiti. Je jih dosihmal 47 in z veseljem vidimo, de je nad pol slovenskih odkupljencov. Ker je več dobrotnikov zelelo, de naj se njih ime ne imenuje, torej tudi imena dobrotnikov niso povsod zaznamnjane; vender menimo, de zamore vedidel vsak sam sebe spoznati iz družih okoliših. Nismo mislili, de je toliko naših že rešenih.

Pretečeni pondeljik so šli skoz Ljubljano na Laško svetla cesarica Marija Ana. Milostljivi knez in škof so jim pri nunah maševali, potem so se spremljeni od več visokih gospodov, nekoliko v samostanu ponudili, in zlasti zamurke z dopadljivostjo poslušali, ki so pred njimi molile. Tudi so se jim Ternovski g. fajmošter pri ti priložnosti za lepi dar osebno zahvalili, ki so ga bili k zidanju njih cerkve darovali.

Poslavljenje. „Schulbote“ piše, de so Nj. apostolsko Velicanstvo, svitli cesar, visokocastitima gg. dekanama: Igu. Holzapfel-nu in And. Pečar-ju zavolj njunih za-

slug za cerkev in za solo red zlatiga kriza s krono milostno podelili.

• V Mugli pri Terstu je 24. t. m. umerl fajmošter, g. Jan Ubaldini v 63. letu svoje starosti. R. I. P.!

Z Gondokore smo prejeli te dni nekatere verstice od g. misijonarja Ueberbacherja, iz katerih zvemo, de je zdrav, zadovoljin in ves v svojim poklicu. „To so nebeski darovi,“ pravi oznanovavec sv. vere. „Od zunanjiga sveta molčim in ga popolnoma zročim usmiljeni in dobrotni previdnosti Božji. Jaguje, ki je bilo zaklano, ima skrivnostne bukve s sedmerimi pečati v svoji oblasti. Kar je v njih pisano zastran prihodnosti Barjanov, ki so meni ko butara naloženi, to ves pokoren podpisem in rečem: fiat — zgodi se! Rečem samo to: Ako bi bil tukaj misijonar z močjo Ksaverjevo, z nebesko pohlevnostjo Salezjevo, z neskaljivo stanovitno ljubeznijo Vincencejevo, in s ponižnostjo Asiskiga Serafina, — se vé de bi z malim misijonom tukaj drugači bilo. Taki veliki možje veliko opravijo, itd.“ Potem se priporoča v molitev in toži, kakotezavno de se da z odrasenimi, vsimi divjimi, posvetnimi ljudmi kaj storiti, ki ne išejo družiga, kakor biserov ali steklenk, in se ne menijo za drugo, kakor le kar je „zdaj“ in „tukaj“. Kdo se bo temu čudil, ker so se od kersanskih staršev rojeni — zaterjeni posvetneži tako tavžentkrat zaguljeni, de bi morebiti vender le ne bilo dosti težje zamureca obeliti, kakor marsikteriga naših! Množica zamurskih fantičev obdaja misijonarja, in le tem zamore deliti nauke večniga življenja ter jim oznanovati Jezusa krizaniga. Ali silne skerbi misijonarju srece stiskajo, kolikorkrat se spomni, kaj de otroka doma obdaja; „kdo zapečati s s. križem mladencevo uho, de ne bo poslušal v svojo pogubo prederzniga govorjenja. Kdo mu da moč de v besedi in djanji stanovitno spoznava svojiga Zveličarja. Tedaj „molitev, molitev!“ „S fantiči sim sploh zadovoljin. Samo de bi imeli kersanske starše, kersansko občino krog sebe.“ Za postni čas jim je g. misijonar tudi že terpljenje Jezusa Kristusa ali pasijon v bariški jeziki prestavil, iz kteriga je prelepe nauke izpeljeval in na otročice obracal. Kakor: Judež je z Jezusom bil, tolikrat njegove nauke slišal, molil, jedel, — pa vse le po zunanje. Otročiči! ali ne delate tudi vi, kakor Judež? Ste bili lačni, ste radi sem hodili. Je bilo pa zunaj jesti, pa ste povstajali. To je slabo to!“ itd. Pozdrav do Ljubljancanov.

Drobline.

Kakošen perstan imaš pa ti? Kardinal Baroni je imel v svojim perstanu smertno glavo namesti demanta, in okrog je bil napis: „Spomni se smerti“.

Mogočna cesarja, Maksimilijan I. in Karol V. sta v svojim stanovanji vedno imela pri sebi mertvaške nosila ali pare. Tudi še ko sta popotvala, sta svoje mertvaške nosila seboj imela, de bi kje svoje umerljivosti spred oči ne pustila.

Pogovori z gg. dopisovavci.

G. L. T.: Smo poskerbeli. — G. J. C.: Prav radi; — hvala!

Mili darovi.

Za misijon gosp. Olivieri-a.

Iz Voglan 24 gold. — G. J. Demsar 5 gold. —

Za Semicane s točo poškodvane.

Nekatere služabnice iz Tersta 50 gold. — Fara Horjul: A fulgure et tempestate — libera nos Domine! 8 gold. — Fara sv. Andreja na Vačah 3 gold. —